

31. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024.

Razred ili kategorija natjecanja: 4. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova Državnoga povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

P
e
č
a
t
š
k
o
l
e

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadatcima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Državno povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Državnomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadatcima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom ertom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljeni prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Državno povjerenstvo.

PRVA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

- 3** 1. Turistički posjet odredištu s priloženih fotografija povezujemo sa selektivnim oblikom turizma čiji je naziv _____ turizam. Sve tri priložene fotografije prikazuju jedno od najpoznatijih svjetskih odredišta navedenoga oblika turizma koje čini važnu okosnicu budućega razvoja turizma države čije je ime _____. Dodatnoj je popularnosti prikazanoga odredišta pridonio i globalizacijski utjecaj medija, točnije svjetski poznata serija na jednome od najvećih servisa za učitavanje filmskoga sadržaja – HBO Max. Ime je te svjetski popularne serije na hrvatskome tržištu istovjetno ojkonomu _____.
- 2** 2. Ime je jedne od deset najposjećenijih europskih turističkih atrakcija s novim i održanim sadržajima, poput onih prikazanih na drugoj fotografiji, najbliže Hrvatskoj kao emitivnom tržištu, _____, a ime je turističke regije u kojoj se nalazi najveća takva turistička atrakcija u Hrvatskoj _____.
- 1** 3. Koju fizikalnu pojavu mjeri uređaj prikazan na fotografiji označenoj brojem 1? Jedan je točan odgovor. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.
- a) Coriolisov učinak b) elektromagnetsku indukciju c) konvekciju d) radijaciju
- 1** 4. Tijekom kojega se desetljeća dogodio povijesni događaj koji čini atrakcijsku osnovu odredišta prikazanoga na priloženim fotografijama? Jedan je točan odgovor. Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.
- a) 1960-ih b) 1970-ih c) 1980-ih d) 1990-ih

U SLJEDEĆIH JE ŠEST ZADATAKA JEDAN TOČAN ODGOVOR. ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA. ZADATKE RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA.

- 1** 5. Kojoj dobnoj skupini pripada najveći broj emigranata iz Ujedinjenoga Kraljevstva u europsku državu u koju se 2015. odselio najveći broj stanovnika te otočne države?

- a) 20 – 24 b) 34 – 39 c) 40 – 44 d) 65 – 69

- 1** 6. Koje je godine, s obzirom na granični režim, iseljavanje iz Ujedinjenoga Kraljevstva u državu iz prethodnoga zadatka postalo administrativno znatno složenije?

- a) 2017. b) 2019. c) 2021. d) 2023.

- 1** 7. Što od navedenoga prikazuje priložena tematska karta iz 2015.?

- a) broj grla autohtonih goveda b) broj vanjskih emigranata
c) broj vijeća nacionalnih manjina d) broj turističkih noćenja

1 8. Što od navedenoga prikazuje priložena tematska karta iz 2023.?

- a) proizvodnju svinjskoga mesa b) uporabu pesticida
c) korištenje organskoga gnojiva d) proizvodnju šećerne repe

1 9. Što od navedenoga prikazuje priložena tematska karta iz 2023.?

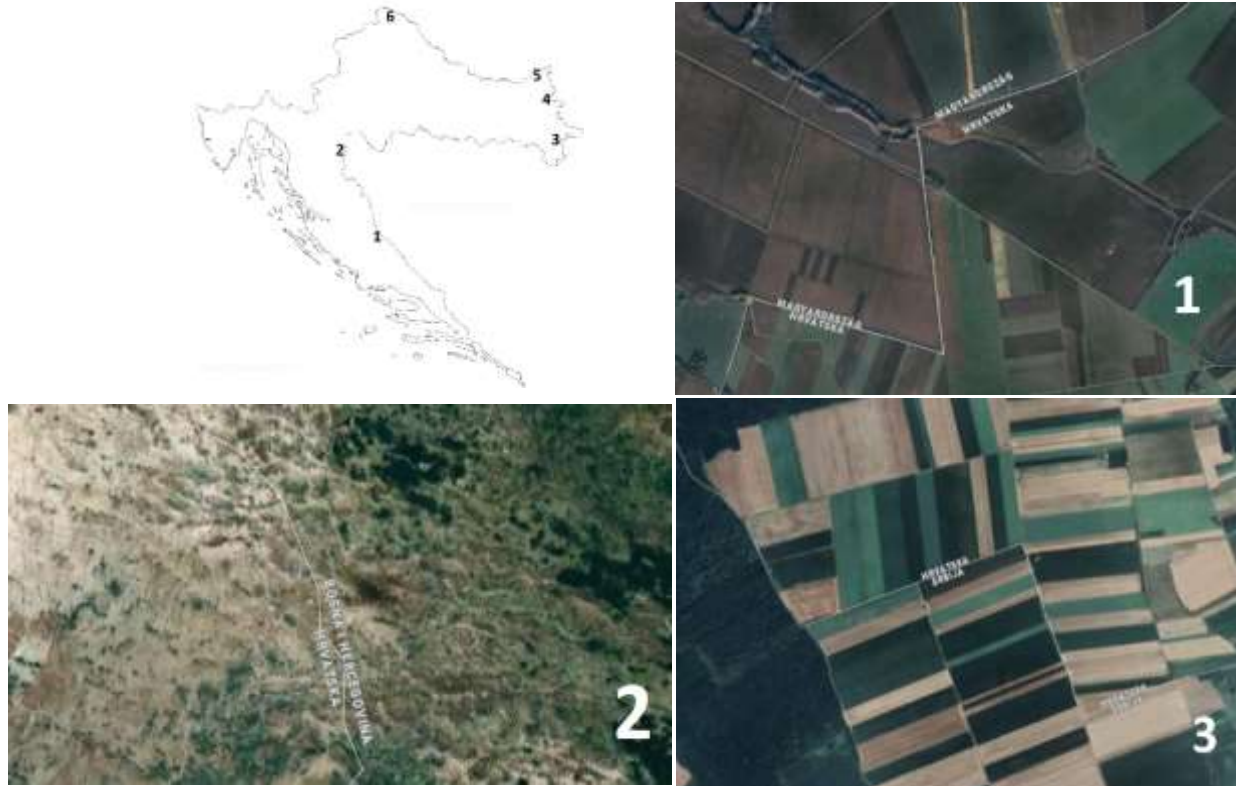
- a) stopu ukupnoga fertiliteta b) stopu smrtnosti izazvane AIDS-om
c) stopu ovisnosti o uvozu žitarica d) stopu pothranjenosti stanovništva

1 10. Što od navedenoga prikazuje priloženi segment tematske karte? Podatci se odnose samo na članice Europske unije.

- a) intenzitet betonizacije u EU b) intenzitet litoralizacije u EU
c) intenzitet proizvodnje agruma u EU d) intenzitet proizvodnje vinove loze u EU

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE I SATELITSKIH SNIMAKA.

3 11. Poveži priloženu slijepu kartu i pojmove iz desnoga stupca s priloženim satelitskim snimkama upisom pripadajućega slova iz desnoga stupca i broja s priložene karte na svaku crtu u lijevome stupcu. Tri se broja s priložene karte i dva slova iz desnoga stupca ne mogu povezati.

snimka 1 _____	A) granica nastala u 17. stoljeću
snimka 2 _____	B) granica nastala 1718. (1739.)
snimka 3 _____	C) granica nastala 1920.
	D) granica nastala u 1941.
	E) granica nastala 1945.

3 12. Prema primijenjenome kriteriju određivanja granice na priloženoj slijepoj karti označene brojem 2 navedenu granicu možemo smatrati _____ granicom (navedi tip prirodne granice), a granice su kojima su povijesne regije podijeljene između dviju država na priloženoj karti označene brojevima _____ i _____.

**SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA
SNIMLJENIH TIJEKOM SRPNJA I DVAJU PRILOŽENIH TEKSTOVA.**

Završen tulum u Falirakiju! (14. prosinca 2003.)

Ova će destinacija, na grčkome otoku Rodu (Rodosu), zbog velikih pritužbi stanovništva na ponašanje turista u središtu naselja nedaleko od obale prvi put dobiti svoju policijsku postaju s 20 policijskih službenika. Neki od budućih službenika bili su na posebnoj obuci u Birminghamu kako bi prikupili iskustva svojih kolega u rješavanju problema raskalašenih lokalnih prijestupnika pod utjecajem alkohola. Osim otvaranja postaje, nova pravila uključuju i propise poput isključivanja glazbe u ponoć te ograničenja dijeljenja besplatnih pića u noćnim klubovima, uz jeftine cijene pića jednog od snažnijih privlačnih čimbenika. na jedno tliekom večeri.

Hotelski boom u Falirakiju (15. lipnja 2004.)

U posljednjih se nekoliko godina u Falirakiju otvorilo čak 5 velikih *All-inclusive* hotela visoke kategorizacije što predstavlja promjenu u strukturi smještajnih kapaciteta prema tipu smještaja. Svi navedeni hoteli imaju više od 400 ležaja, a opremljeni su svim sadržajima za ugodan odmor – bazenima i vodenim parkovima, vrtićima, velikim brojem animatora, saunama, salonima za masažu, pozornicama za glazbu uživo i sl. Svi su hoteli u vlasništvu velikih međunarodnih korporacija što jamči kvalitetnu i postojanu uslugu, a ciljaju na platežno snažnija emitivna tržišta poput Ruske Federacije.

- 1** ☐ 13. Koje je najvažnije emitivno tržište odredišta Faliraki u razdoblju od 1983. do 2003.
- a) Nizozemska b) Njemačka c) Ruska Federacija d) Ujedinjeno Kraljevstvo
- 1** ☐ 14. S obzirom na sadržaje na koju od navedenih skupina ciljaju investitori hotela izgrađenih na prijelazu tisućljeća?
- a) mlade samce b) obitelji c) parove bez djece d) umirovljenike
- 1** ☐ 15. Što je od navedenoga, iz perspektive lokalnoga stanovništva Falirakija, najveći izazov povećanja broja noćenja u hotelima izgrađenima početkom 21. stoljeća?
- a) jezična prilagodba b) manja platežna moć gostiju hotela
- c) prometne gužve d) smanjena izvanpansionska potrošnja
- 2** ☐ 16. Koja je dobna skupina prevladavala u strukturi turističkih dolazaka u naselje Faliraki u razdoblju od 1983. do 2003.? Dva su točna odgovora.
- a) 19 – 24 b) 25 – 29 c) 30 – 34 d) 35 – 39 e) 40 – 44
- 2** ☐ 17. Koji je tip smještaja prevladavao u strukturi smještajnih kapaciteta naselja Faliraki od 1983. do 2003.? Dva su točna odgovora.
- a) apartmani u privatnome smještaju b) objekti za luksuzno kampiranje (*glamping*)
- c) mali luksuzni (*boutique*) hoteli (4* i 5*) d) mali privatni hoteli (2* i 3*)
- e) veliki hoteli hotelskih lanaca (4* i 5*)

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE SATELITSKE SNIMKE NASELJA FALIRAKI IZ 2023. TE FOTOGRAFIJA I TEKSTOVA IZ PRETHODNIH PET ZADATAKA.

3 18. Hoteli sa sveobuhvatnom ponudom (*all-inclusive* hoteli) izgrađeni su početkom 21. stoljeća na prostoru prikazanome na kvadrantu satelitske snimke označenom brojem _____. Većina se kreveta (apartmana) u privatnome smještaju nalazi u dijelu naselja prikazanome na kvadrantu satelitske snimke označenome brojem _____. Najveći se broj ugostiteljskih i trgovačkih objekata u vlasništvu mjesnoga stanovništva nalazi u dijelu naselja na priloženoj satelitskoj snimci označenom brojem _____.

2 19. Najbolje uvjete za razvoj ruralnoga turizma nudi prostor koji je na priloženoj satelitskoj snimci označen brojem _____, a optimalna će lokacija za gradnju velikoga supermarketa ili trgovačkoga centra biti uz prometnicu koja je na priloženoj satelitskoj snimci označena slovom _____.

2 20. U priloženu tablicu navedi po dva primjera prednosti (koristi) i nedostataka promjena koje su se dogodile u turističkome razvoju naselja Faliraki s početka 21. stoljeća za mjesno stanovništvo.

PREDNOSTI	NEDOSTATCI

**U SLJEDEĆEMU ZADATKU RAZVRSTAJ POJMOVE UPISOM SLOVA U
ODGOVARAJUĆE DIJELOVE KRUGOVA. U SVAKI DIO POVEZANIH KRUGOVA
MORAJU BITI UPISANA PO DVA SLOVA.**

3 21. Navedene pojmove povezane s dvama oblicima nematerijalne baštine s UNESCO-ova popisa razvrstaj prema naselju u kojemu se izvorno izvode.

- A) ovčja koža
- B) sablja
- C) dukat
- D) pohod (ophod)
- E) zvono
- F) vjerski (katolički) kalendar

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

2 22. Regija na priloženoj karti označena plavom bojom primjer je tipa kulturne regije koju nazivamo _____ regija.

Ime je prikazane regije _____.

2 23. Koje se dvije primorske upravne (administrativne) regije, ujedno i europske statističke regije drugoga reda, samo jednim dijelom teritorija nalaze unutar granica regije na priloženoj karti označene plavom bojom?

2 24. Uzrok kriznoga žarišta u regiji Pridnjestrovlje dijelom jest i ideja o pripojenju njezine matične države državi s priložene karte čije je ime _____. Slavenski je jezik s najvećim udjelom u jezičnoj strukturi navedene regije _____ jezik.

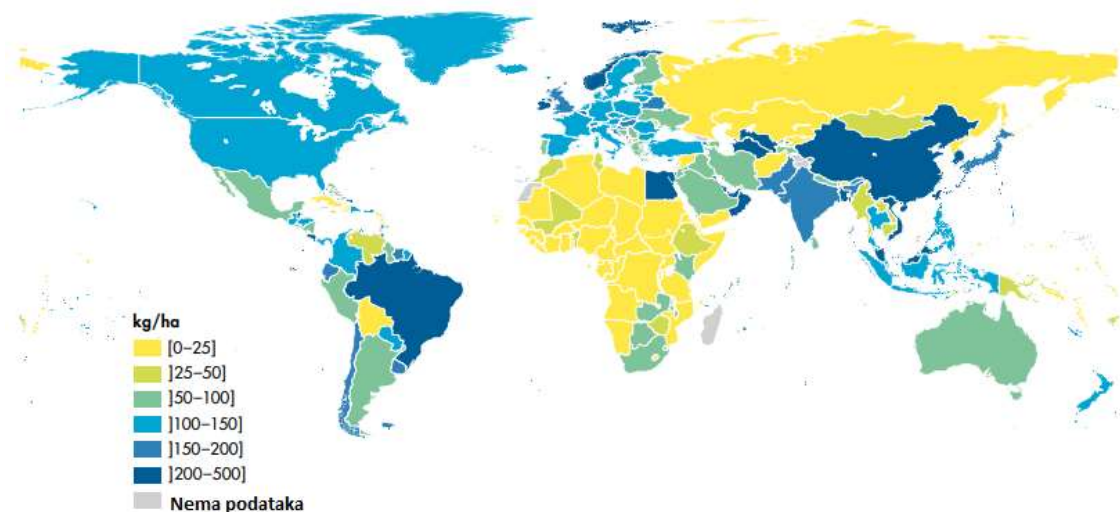
U SLJEDEĆEMU ZADATKU TRI SU POGREŠNA POJMA. PRONAĐI IH I PREPIŠI U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOME REDU UPIŠI TOČNE POJMOVE.

3	25. Pozorno pročitaj tekst i riješi zadatak kao što je napisano u naputku.
----------	--

U Hrvatskoj 2024. posluje ukupno 9 međunarodnih zračnih luka, a riječ je o međunarodnim zračnim lukama u Zagrebu, Dubrovniku, Splitu, Zadru, Puli, Rijeci, Osijeku i Malome Lošinju te na Braču. Zračna luka Zagreb, Zračna luka Split i Zračna luka Rijeka tri su najprometnije zračne luke u Hrvatskoj prema broju putnika. Među te tri zračne luke samo Zračnu luku Zagreb ne obilježava izrazita godišnja sezonalnost u broju putnika. Navedeno ukazuje na sve veću važnost zračnoga prijevoza za razvoj hrvatskoga turističkog sektora jer se najveći broj letova iz hrvatskih zračnih luka bilježi tijekom srpnja i kolovoza, vrhunca turističke sezone na našoj obali. Unatoč navedenom, Hrvatska je još izrazito cestovno turističko odredište. Naime, broj turista pristiglih zračnim prometom nadmašuje broj turista pristiglih cestovnim prometom samo u dvjema hrvatskim upravno-teritorijalnim jedinicama – Gradu Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji. S obzirom na emitivna tržišta najviše turista zračnim prometom dolazi iz azijskih država poput Kine, Japana i Republike Koreje te iz Sjedinjenih Američkih Država, a u Europi prednjače Skandinavija i jedna od četiriju europskih članica skupine G 7 – Njemačka. U posljednjih su se nekoliko godina hrvatske zračne luke oporavljale od posljedica nagloga pada prometa tijekom godina pandemije bolesti COVID-19, ali najave novih međunarodnih linija tijekom proljeća i ljeta 2024. nagovještavaju daljnji rast i potpuni oporavak.

NETOČAN POJAM	TOČAN POJAM

**POSLEDNJA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE TEMATSKE KARTE
PROSJEČNE POTROŠNJE SINTETIČKIH (MINERALNIH) GNOJIVA TIJEKOM 2023.**

3 26. Uz Brazil i Ujedinjene Arapske Emirate imena su dviju država članica BRICS-a s najintenzivnijom poljoprivrednom proizvodnjom _____ i _____, a najveću potrošnju sintetičkih gnojiva među državama koje su se Europskoj uniji pridružile u najvećemu valu proširenja 2004. ima država čije je ime _____.

2 27. U korištenim su sintetičkim gnojivima najzastupljeniji kemijski elementi fosfor, kalij i kemijski element čiji je naziv _____. Najveća se količina sintetičkih gnojiva proizvedenih u Hrvatskoj proizvede u gradu čije je ime _____.